

בית המדרש להלכה בהתישבות - אמונת אי"ש

הקדן לחילול מעשר שני

רח' המלמד 1 ת.ד. 34057 ירושלים 9134001 טל' 02-6488888 פקס: 02-6522010

כאשר מפרישים מספק טבל, דהיינו דברים שלא ידוע אם הפרישו מהם תרומות ומעשרות, כגון כשקונים בחנויות ובשווקים שאין שם השגחה מעולה, או כשאוכלים אצל מי שקנה במקומות כאלה, סדר ההפרשה הוא כדלהלן ללא הברכות.

1. לוקחים מכל מין יותר מ-1% ומניחים בנפרד. 2. אומרים נוסח זה:

נוסח ההפרשה

כל לשוני יתפרש על הצד היותר טוב על פי דין תורה ותקנת חז"ל

מ"טבל ודאי" מברך כאן: (בספק טבל לא מברך אלא ממשיך "היותר...")

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להפריש תרומות ומעשרות

היותר (העודף) מאחד ממאה* שיש כאן (כמה שמונה בנפרד) הרי הוא תרומה גדולה בצד צפון** כל מין על מינו.

אחת אחד ממאה שיש כאן (כמה שמונה בנפרד) ועוד תשעה חלקים כמותו בצד צפון של הפרות (הירקות, המצרך/ים) הרי הוא מעשר ראשון** כל מין על מינו.

אחת אחד ממאה שכאן שעשיתיו מעשר ראשון, עשוי תרומת מעשר** כל מין על מינו.

ומעשר שני בדרומם של הפרות (הירקות, המצרך/ים)** כל מין על מינו. ואם צריך מעשר עני, יהא מעשר עני בדרומם של הפרות** כל מין על מינו.

באמירת קטע זה אנו קובעים תרומה גדולה בחלק הצפוני של מה שמונה בנפרד בכמות העודפת על האחוז.

באמירת קטע זה אנו קובעים מעשר ראשון בשני מקומות, עשירית ממנו נקבע באחוז שמונה בנפרד והשאר בצד צפון של שאר הפירות.

באמירת קטע זה אנו קובעים תרומת מעשר באותו אחוז שמונה בנפרד שעשיתו מקדם מעשר ראשון.

באמירת קטע זה אנו קובעים מעשר שני או עני בצד דרום של הפירות.

נוסח החילול

מ"טבל ודאי" החייב במעשר שני מברך כאן: (בספק טבל, או בטבל ודאי שספק אם חייב במעשר שני או במעשר עני, לא מברך אלא ממשיך "המעשר שני...")

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על פדיון מעשר שני

נוסח חילול למי שאינו חבר ב"ק לחילול מעשר שני. צריך לייחד מטבע לעצמו ולומר:

המעשר שני, (** כל דרגת חיוב כפני עצמה), יהא מחלל הוא וחקמשו על פרוטה (** כפני עצמה) כמטבע שיחדתי לחילול מעשר שני. אותו שאינו שנה פרוטה, יהא מחלל הוא וחקמשו בשויו, על המטבע שיחדתי לחילול מעשר שני. אם יש כאן פרות רבעי, יהיו מחללים הם וחקמשם על פרוטה כמטבע שיחדתי לחילול זה. אותו שאינו שנה פרוטה, יהא מחלל הוא וחקמשו בשויו, על המטבע שיחדתי לחילול זה.

באמירת קטע זה אנו מחללים את המעשר השני דהיינו מעבירים את קדושתו מהפירות למטבע המיוחדת לכך בקרן המעשרות. ואם יש כאן פירות רבעי מחללים גם אותם.

לחברי הקדן לחילול מעשר שני - למנויים בלבד המעשר שני, (** כל דרגת חיוב כפני עצמה), יהא מחלל על פרוטה (** כפני עצמה), כמטבע המיוחדת לחילול זה ב"ק לחילול מעשר שני" כפי תנאי הקדן. אם יש כאן פרות רבעי, יהיו מחללים על פרוטה כמטבע המיוחדת לחילול זה ב"ק לחילול מעשר שני" כפי תנאי הקדן. אותו שאינו שנה פרוטה מהמעשר שני או הרבעי, יהא מחלל בשויו, כמטבע המיוחדת לחילול זה ב"ק לחילול מעשר שני" כפי תנאי הקדן.

*אחד ממאה - היינו מאית מהפירות בלי התרומה הגדולה **אומרים כשמפרישים מכמה מינים בבת אחת. ***יש מהדרים לומר (מטבל ודאי בדברים החייבים במעשר עני יש לתת את המעשר לעני, ויש הנותנים גם את המעשר הראשון ללוי).

נוסח הפרשה מקוצר למתקשים לומר את הנוסח דלעיל ונוהגים להסתפק בנוסח זה. לאחר שהפריש יותר מ-1% יאמר: כל ההפרשות (התרומות והמעשרות) וְחִלּוּלֵי מַעֲשֵׂר שְׁנִי וְרִבְעִי יְחִילוּ כְּדַת כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּנִסְחַ מְלִנְיֵי הַקְּדָן לְחִלּוּל מַעֲשֵׂר שְׁנִי.

מי שאינו חבר ב"ק לחילול מעשר שני" צריך לייחד מטבע לעצמו ולומר:

כל ההפרשות (התרומות והמעשרות) וְחִלּוּלֵי מַעֲשֵׂר שְׁנִי וְרִבְעִי יְחִילוּ כְּדַת כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּנִסְחַ מְלִנְיֵי הַקְּדָן לְחִלּוּל מַעֲשֵׂר שְׁנִי.

ממיני מאפה החייבים בהפרשת חלה יש לקחת חתיכה מכל מצרך ולומר: הרי זו חלה. לאחר מכן יש לשרוף חתיכה זו או לטפוף ולהשליך. מצרכים הסטונים הפרשת תרומות ומעשרות וגם הפרשת חלה, יש לומר את נוסח ההפרשה דלעיל, ולפני אמירת "מעשר שני..." יש ליטול מטע מן המצרך, ולומר הרי זו חלה.